

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาความเข้าใจและความต้องการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษา
หลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร

Studying the Requirement and Understanding of Students in Course
for Agricultural Communication Program for Co-operative Education

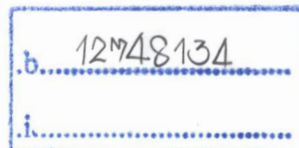
RCH

ธ 161 ก

2555

นางสาวถนอมนวล สีหะกุลัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 140744
รับเดือนปี 24 ก.พ. 2559

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินรายได้

ประจำปีงบประมาณ 2555

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการ : การศึกษาความเข้าใจและความต้องการฝึกสหกิจของนักศึกษาหลักสูตร
นิเทศศาสตร์เกษตร

แหล่งเงิน : งบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2554

จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 30,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย : 1 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2555

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการ : นางสาวณอมนวล สีหะกุลัง

สาขาวิชานิเทศศาสตร์เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

การศึกษาความเข้าใจและความต้องการฝึกสหกิจของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจและความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรได้ทำการศึกษาจากจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 53 คน ได้ผลการศึกษาดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 21.34 ปี ศึกษาสาขาวิชาโท ทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มากที่สุด การตัดสินใจเลือกวิชาการศึกษาทางเลือก พบว่า ตัดสินใจเลือกสหกิจศึกษา มากที่สุดความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาของนักศึกษาพบว่ามีความเข้าใจระดับความเข้าใจปานกลาง ส่วนใหญ่นักศึกษามีความเข้าใจถูกต้องในเรื่อง แนวคิดหลักของการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมด้านการประกอบอาชีพและการเข้าสู่ระบบการทำงานของบริษัท ส่วนความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาพบว่ามีความต้องการทางด้านทักษะวิชาชีพในเรื่องเทคนิคการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร มากที่สุด ในเรื่องประโยชน์ของสหกิจศึกษา ที่นักศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า สหกิจศึกษาทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ได้ทำงานกับองค์กรจริงๆ เสมือนได้เป็นพนักงานลูกจ้างประจำ และมีโอกาสได้เข้าทำงานต่อหลังจากจบการฝึกสหกิจ สหกิจศึกษายังสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาบัน รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการฝึกงาน สหกิจศึกษา ทำให้สถานประกอบการ ได้ฝึกบุคลากรให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแรงงานในอนาคตและมีคุณภาพตรงกับความต้องการ

คำสำคัญ : สหกิจศึกษา , ความเข้าใจและความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Research Title : Studying the Requirement and Understanding of Students in Course
for Agricultural Communication Program for Co-operative Education

Researcher : Miss.Thanomnuan Srihakulang

Faculty : Faculty of Agricultural Technology **Department :** Agricultural Communication

ABSTRACT

The aim is to study the requirement and understanding about Cooperative Education training program of Agricultural Communication students. We studied from 53 respondents. The result shows that almost students are female than male at the average age of 21.34 years old, studying minor in Public Relations and Advertising the most. Considering to the selection of an elective subject, we found that Cooperative Education has been chosen the most. In analyzing the understanding of Cooperative Education students found that they have a moderate understanding. Most of them have a correct understanding in the main concept of Cooperative Education that is the aware of the importance of preparing themselves for a career and entering into the working operation of graduate scholar. Regarding to the requirement which they want to receive from Cooperative Education training, we found that they want a professional skills training including the way to work with and understanding the organizational culture are the most. For the benefits of Cooperative Education, most students agree that Cooperative Education not only give them a chance to work with organizations which seem like they are a regular employee, but also providing them more working experiences and the opportunity to continue working after the Cooperative Education Training Program. Furthermore, Cooperative Education can build a good image for the Institute including the creation of Cooperative Education network in which the business firm has trained all staffs in order to ensure their efficiency and ability of the labor needs in the future.

Keywords : Co-operative Education, Requirement and Understanding

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากงบรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2555 เป็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาซึ่งผลการวิจัยสามารถได้นำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรที่ต้องการฝึกสหกิจศึกษาต่อไปได้

นางสาวณอมนวล สีหะกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 คำสำคัญ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	12
บทที่ 4 ผลการวิจัย	13
4.1 ข้อมูลทั่วไป	13
4.2 ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษา	14
4.3 ความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาในด้านต่างๆ	18
4.4 ประโยชน์ของสหกิจศึกษา	19
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	21
5.1 สรุปผลการวิจัย	21
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัตินักวิจัย	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไป	13
4.2 ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษา	14
4.3 ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาแยกรายข้อ	16
4.4 ความต้องการด้านทักษะ	18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกิจศึกษา (Co-operative Education) คือ ระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานใน สถานประกอบการ อย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา โดยที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือแบบเต็มเวลา ประมาณ 504 ชั่วโมงหรือประมาณ 16 สัปดาห์ (ภาค การศึกษา) การจัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษา จึงเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานจริงใน สถานประกอบการทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน และทำให้นักศึกษามี คุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด การส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างสถาน ประกอบการและมหาวิทยาลัยฯ สหกิจศึกษาเป็นกลไกความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยและ สถานประกอบการอย่างต่อเนื่องตลอดไปด้วยวิธีการของสหกิจศึกษาจะเน้นที่ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันสูงสุด โดยนักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง อันจะเป็นการฝึกการประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี และเติมเต็มระหว่างความรู้ที่ได้รับจากการเรียน การสอนใน ห้องเรียนที่มหาวิทยาลัยและการนำไปใช้ในชีวิตรจริง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ที่ดีให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา และเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการในที่สุด

หลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรได้เริ่มส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษารุ่นแรก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชาชีพด้านวิทยุโทรทัศน์ ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ ด้าน สารสนเทศและด้านกราฟิกและสิ่งพิมพ์ การเตรียมความรู้ความเข้าใจด้านสหกิจศึกษา จะเป็นการเตรียมตัว นักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้และด้านทักษะวิชาชีพ ตลอดจนการเลือกสรรสถานประกอบการให้ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความต้องการของนักศึกษา อันจะก่อประโยชน์ทั้งด้านตัวนักศึกษา และสถานประกอบการ และความร่วมมือร่วมกันทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่องผ่านกลไกสหกิจศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาของนักศึกษาลัทธิศาสตร์เกษตร
2. ศึกษาความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาของนักศึกษาลัทธิศาสตร์เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาประกอบด้วย

1. **ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษา**- ศึกษาความเข้าใจของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ในเรื่องความหมายสหกิจศึกษา มาตรฐานสหกิจในด้านต่างๆ อาทิเช่น มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานนักศึกษา มาตรฐานการนิเทศ มาตรฐานสถานประกอบการ หลักเกณฑ์การฝึกสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมของหลักสูตรและนักศึกษา การวัดผลและประเมินผล เป็นต้น

2. **ศึกษาความต้องการเรื่องสหกิจศึกษา**- ศึกษาความต้องการของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ที่ต้องการฝึกสหกิจศึกษาในด้านต่างๆ อาทิเช่น ความต้องการในการคัดเลือกสถานประกอบการ ความต้องการในการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกเช่นความรู้ ทักษะวิชาชีพ และการเตรียมตัวด้านอื่นๆ ความต้องการด้านการนิเทศงาน เป็นต้น

3. **กลุ่มตัวอย่าง** - นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 56 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาสามารถได้นำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตรที่ต้องการฝึกสหกิจศึกษาต่อไป

1.5 คำสำคัญ

สหกิจศึกษา (Co-operative Education)

ความต้องการและความเข้าใจ (Requirement and Understanding)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1) แนวคิดเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

ความหมายของสห กิจ ศึกษา (Cooperative Education) เป็นการ ศึกษา ที่ ทำ ร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัย กับ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต เป็นระบบ การ ศึกษา ที่ เน้นประสบการณ์ที่ได้รับ จาก การ ปฏิบัติ งาน จริง ใน องค์กร ผู้ใช้บัณฑิต (Work Based Learning) หรือ การ จัดการ ศึกษา เชิง บูรณาการ กับ การ ทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) สห กิจ ศึกษา ช่วย ให้บัณฑิต สามารถ เรียนรู้และพัฒนา ทักษะ ที่ เป็น ความ ต้องการ ของ องค์กร ผู้ใช้บัณฑิต ปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษา ต่าง ๆ ทั่วโลก ได้มีการจัดการ ศึกษา โดย ใช้ระบบ สหกิจ ศึกษา ใน การพัฒนา ศักยภาพ นักศึกษา อย่าง แพร่หลาย

หลักการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ยึดหลักทฤษฎี การ เรียนรู้พื้นฐานที่ สนับสนุน การ สร้าง ประสบการณ์วิชาชีพให้กับ นักศึกษา ใน 2 ทฤษฎี สำคัญได้แก่ ทฤษฎี การ เรียนรู้ที่เน้น ประสบการณ์ (Experiential Learning) กับ ทฤษฎีการ เรียนรู้ที่ เน้น สภาพจริง (Authentic Learning) ซึ่ง การ จัดการ ศึกษา เชิง บูรณาการ กับ การ ทำงาน เป็น กรณี หนึ่ง ของ การ เรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ช่วย ให้นักศึกษา มี โอกาส ใน การ ประยุกต์ความรู้ ทักษะ การ ทำงาน และ ทักษะเฉพาะที่ สัมพันธ์ กับ วิชาชีพ ได้รู้จัก ชีวิต ที่ แท้จริงของ การ ทำงาน ก่อน สำเร็จ การศึกษา และ เป็น แนวทาง ที่ สำคัญที่ ทำให้นักศึกษา สามารถ เชื่อมโยง ความรู้ ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้จริงมีความสามารถในการปรับตัวแก้ปัญหาที่เกิดในงาน และ องค์กร ทำให้มีความพร้อมมากที่สุดเมื่อสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและสถาบันอุดมศึกษายังได้รับ ประโยชน์ในเชิงความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงงานหลักสูตรองค์ความรู้และอื่นๆ

วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา

- 1.เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ด้านการพัฒนาอาชีพ (Career Development) และเสริมทักษะ และ ประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน (Employability)
- 2.เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน
3. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชน และภาครัฐได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ บัณฑิต
4. ให้เกิดการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์นิเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา

ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา

1. สหกิจศึกษาทวีความสำคัญมากขึ้น มีสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวการจัดการศึกษาระดับปริญญากว้างขวางขึ้นในเกือบจะทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิต ผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพ และเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน”

2. ใครได้ประโยชน์จากสหกิจศึกษา ประมวลได้จากผลการจัดสหกิจศึกษาในประเทศไทย ของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 นักศึกษา

- ได้ประสบการณ์วิชาชีพตรงตามสาขาวิชาเอก
- มีผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาหลังสหกิจศึกษาดีขึ้น
- เกิดการพัฒนาตนเอง มั่นใจในตนเองมากขึ้น
- เกิดทักษะการสื่อสารรายงานข้อมูล
- มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา
- เลือกสายงานอาชีพได้ถูกต้อง
- ได้รับค่าตอบแทนขณะศึกษา
- เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

2.2 สถาบันอุดมศึกษา

- เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ
- ได้ข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
- สหกิจศึกษาช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

2.3 สถานประกอบการ

- มีนักศึกษาช่วยปฏิบัติงานตลอดปี
- พนักงานประจำมีเวลาที่จะทำงานสำคัญได้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ให้เป็นวิธีคัดเลือกพนักงานได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น
- มีโอกาสสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา
- เกิดภาพพจน์ที่ดีด้านการส่งเสริมการศึกษา

3. ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

ผลประเมินของสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพบว่า

- บัณฑิตสหกิจศึกษาได้งานเร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
- ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษาสูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
- สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบและมีวินัยสูงขึ้น

2) ทฤษฎีความต้องการ (Need Theories) ประกอบด้วย

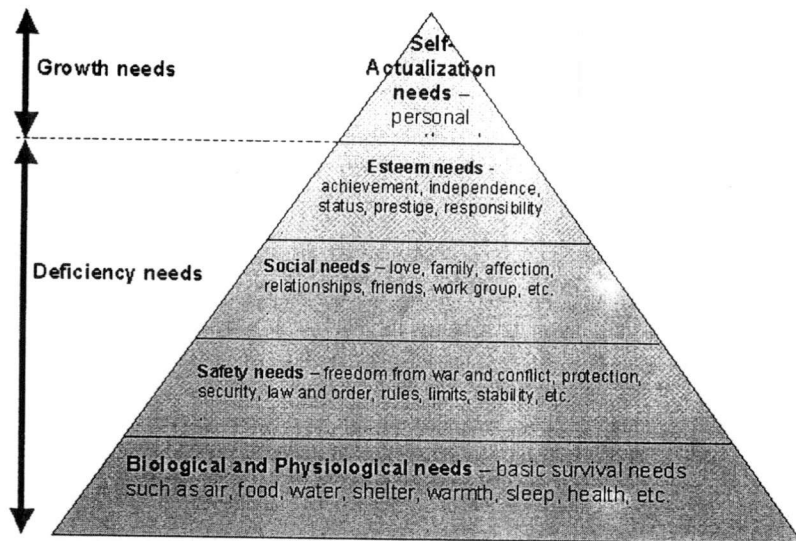
2.1) ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนดิส เป็นทฤษฎีที่รู้จักกัน มากที่สุด ทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่า บุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญ ของทฤษฎีนี้ มีสามประการ คือ

1. บุคคลเป็นสิ่งที่ชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับ การสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้ว จะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป

2. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน

3. เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป

มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมีห้ากลุ่มจัดแบ่งได้เป็นห้าระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อความเข้าใจ มักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ โดยภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์

ที่มา http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย หากพนักงานมีรายได้จากการปฏิบัติงานเพียงพอ ก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีอาหารและที่พักอาศัย เขาจะมีกำลังที่จะทำงานต่อไป และการมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้

ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความต้องการ สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากอันตรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ ต่อพนักงาน ทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ กฎระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพแรงงาน ความปลอดภัยใน การปฏิบัติงาน เป็นต้น

ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้าง การนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองแลเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ยศ

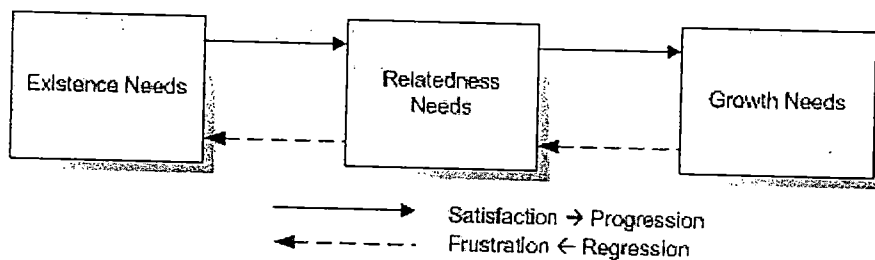
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการทำงาน เป็นต้น

2.2) ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory) เคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Claton Elderfer) แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้ปรับปรุงลำดับความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์เสียใหม่ เหลือความต้องการเพียงสามระดับ คือ

Clayton Alderfer's ERG Theory

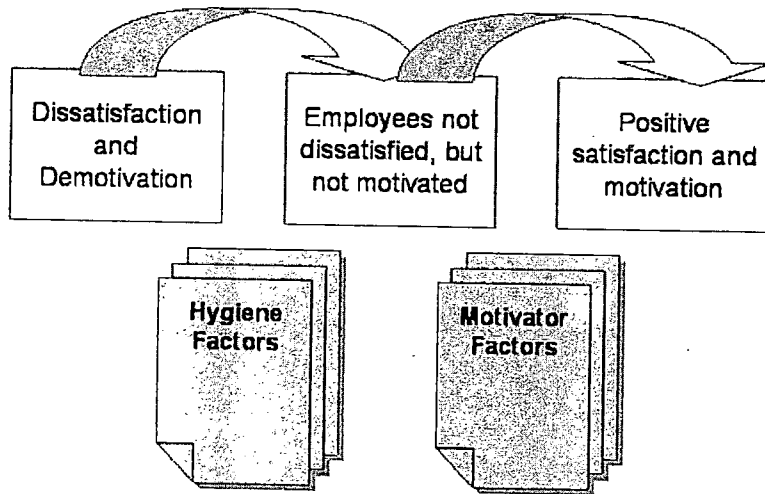
ภาพที่ 2 ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory)

ที่มา http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

1. ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs) คือความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยในชีวิต เปรียบได้กับความต้องการระดับต่อของมาสโลว์ ย่อโดย E
2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) คือความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในที่ทำงานและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ตรงกับความต้องการทางสังคมตามแนวคิดของมาสโลว์ ย่อโดย R
3. ความต้องการเจริญเติบโต (Growth Needs) คือความต้องการภายใน เพื่อการพัฒนาตัวเองเพื่อความเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถของตัวเองได้เต็มที่ แสวงหาโอกาสในการเอาชนะความท้าทายใหม่ๆ เปรียบได้กับความต้องการชื่อเสียงและการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิตตามแนวคิดของมาสโลว์ ย่อโดย G

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ชเบิร์ก (Two-Factor Theory) เฟรดเดอริค เฮิร์ชเบิร์ก (Frederick Herzberg) ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลาย คือ ทฤษฎีสองปัจจัย โดยแบ่งเป็นปัจจัยอนามัย และปัจจัยจูงใจ

ภาพที่ 3 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ชเบิร์ก (Two-Factor Theory)

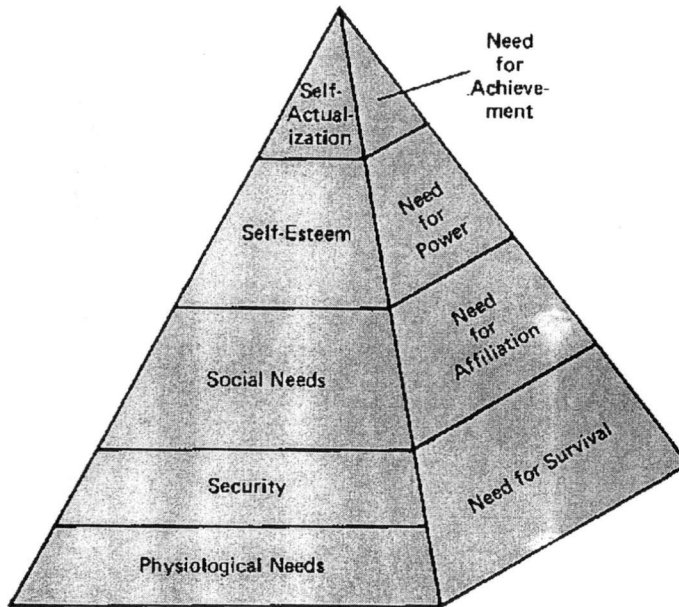
ที่มา http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

ปัจจัยอนามัย (hygiene factors) ได้แก่สภาพแวดล้อมของการทำงาน และวิธีการบังคับบัญชาของหัวหน้างาน ถ้าหากไม่เหมาะสม หรือบกพร่องไป จะทำให้บุคคลรู้สึกไม่พอใจในงาน ซึ่งถ้ามีพร้อมสมบูรณ์ก็ไม่สามารถสร้างความพอใจในงานได้ แต่ยังคงปฏิบัติงานอยู่ เพราะเป็นปัจจัยที่ป้องกันความไม่พอใจในงานเท่านั้น ไม่ใช่ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้คนทำงาน โดยมีประสิทธิภาพ หรือผลผลิตมากขึ้นได้ ตัวอย่างปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ นโยบายของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน แบบการบริหารงาน เงินเดือน สวัสดิการต่างๆ ความมั่นคง ความปลอดภัย เป็นต้น

ปัจจัยจูงใจ (motivating factors) ได้แก่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงาน และทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจในงาน ใ้ความพยายาม และความสามารถทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น เช่น ความสำเร็จ การได้รับการยกย่อง ได้รับผิดชอบในงาน ลักษณะงานที่ท้าทาย เหมาะกับระดับความสามารถ มีโอกาสก้าวหน้าและพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ (Learned Needs Theory) เดวิด ซี แมคเคิลแลนด์ เป็นผู้เสนอทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ขึ้น โดยสรุปว่าคนเราเรียนรู้ความต้องการจากสังคมที่เกี่ยวข้อง ความต้องการจึงถูกก่อตัวและพัฒนาตลอดช่วงชีวิตของแต่ละคน และเรียนรู้ว่าในทางสังคมแล้ว เรามีความต้องการที่สำคัญสามประการ คือ

ภาพที่ 4 ทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ (Learned Needs Theory)

ที่มา http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) เป็นความต้องการที่จะทำงานได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีมาตรฐานสูงขึ้นไปในชีวิต มีผู้มีความต้องการความสำเร็จสูงจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

- มีเป้าหมายในการทำงานสูง ชัดเจนและท้าทายความสามารถ
- มุ่งที่ความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัล หรือผลตอบแทนเป็นเงินทอง
- ต้องการข้อมูลย้อนกลับในความก้าวหน้าสู่ความสำเร็จทุกระดับ
- รับผิดชอบงานส่วนตัวมากกว่าการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

ความต้องการอำนาจ (need for power) เป็นความต้องการที่จะมีส่วนควบคุม สร้างอิทธิพล หรือรับผิดชอบในกิจการของผู้อื่น ผู้มีความต้องการอำนาจจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

- แสวงหาโอกาสในการควบคุมหรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขอบการแข่งขันในสถานการณ์ที่มีโอกาสให้ตนเองครอบงำคนอื่นได้
- สนุกสนานในการเชิญหน้าหรือโต้แย้ง ต่อสู้กับผู้อื่น

ความต้องการอำนาจมีสองลักษณะ คือ อำนาจบุคคล และอำนาจสถาบัน อำนาจบุคคลมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าองค์กร แต่อำนาจสถาบันมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทำงานร่วมกับคนอื่น

ความต้องการความผูกพัน (need for affiliation) เป็นความต้องการที่จะรักษามิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไว้อย่างใกล้ชิด ผู้มีความต้องการความผูกพันมีลักษณะ ดังนี้

- พยายามสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพและมิตรภาพให้ยั่งยืน
- อยากให้บุคคลอื่นชื่นชอบตัวเอง
- สนุกสนานกับงานเลี้ยง กิจกรรมทางสังคม กละการพบปะสังสรรค์
- แสวงหาการมีส่วนร่วม ด้วยการร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม หรือองค์กรต่างๆ

สัดส่วนของความต้องการทั้งสามนี้ ในแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน บางคนอาจมีความต้องการอำนาจสูงกว่าความต้องการด้านอื่น ในขณะที่อีกคนหนึ่งอาจมีความต้องการความสำเร็จสูง เป็นต้น ซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงอุปนิสัยของคนคนนั้นได้

2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา และคณะ (2551) ได้ศึกษาความต้องการของพยาบาลในการศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการที่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีจำนวน 400 คน และผู้บริหารการพยาบาลจำนวน 140 คน เลือกโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสำรวจความต้องการการศึกษาต่อ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลประจำการร้อยละ 43.75 ต้องการศึกษาต่อ และร้อยละ 32.50 ไม่แน่ใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาในแผน ข. ร้อยละ 74.12 ต้องการเรียนในวันหยุดนอกเวลาราชการร้อยละ 62.29 ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในระบบทางไกลร้อยละ 43.93 ต้องการให้มีการจัดการศึกษาในจังหวัดที่ตนเองอยู่หรือจังหวัดใกล้เคียงร้อยละ 72.46 เหตุผลที่พยาบาลประจำการจะตัดสินใจสมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ 3 อันดับแรกคือ หลักสูตรมีความเป็นปัจจุบัน กระบวนวิชาและเนื้อหาในหลักสูตรมีความเหมาะสมร้อยละ 47.21 สถาบันมีชื่อเสียงและมีความน่าเชื่อถือร้อยละ 46.55 ความรู้ ความเชี่ยวชาญและผลงานทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของคณาจารย์ร้อยละ 46.22 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารการพยาบาลร้อยละ 92.86 จะสนับสนุนให้พยาบาลประจำการศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ โดยร้อยละ 71.43 ต้องการให้ศึกษาในแผน ข. ร้อยละ 72.80 ต้องการให้เรียนในวันหยุดนอกเวลาราชการ และร้อยละ 48.57 ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในระบบทางไกลเหตุผลที่ผู้บริหารทางการพยาบาลตัดสินใจสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้ศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ 3 อันดับแรกคือ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเมื่อสำเร็จการศึกษาร้อยละ 75.00 ความเชื่อมั่นในชื่อเสียงของสถาบันร้อยละ 67.14 และเป็นความต้องการของหน่วยงานร้อยละ 35.71

บุญยงค์ บุญพิง (2552) ได้ศึกษาการศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยมีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าคือ เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านบำเพ็ญประโยชน์และ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เพศและระดับการศึกษา ระหว่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือความต้องการด้านกีฬาและนันทนาการ ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม อยู่เป็นอันดับสุดท้าย
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน
3. ความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ และด้านบำเพ็ญประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
4. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับอื่นๆมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 53 ราย มีผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 77.4 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 22.6 มีอายุเฉลี่ย 21.34 ปี โดยมีอายุ 21 ปีมากที่สุด สาขาวิชาโท ทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มากที่สุด ร้อยละ 28.3 รองลงมา คือ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทางกราฟิกและสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 24.5 และ น้อยที่สุด คือ ทางวิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์ ร้อยละ 22.6 การตัดสินใจเลือกวิชาการศึกษาทางเลือก พบว่าตัดสินใจเลือกสหกิจศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 50.9 รองลงมา คือ ยังไม่ได้ตัดสินใจ ร้อยละ 17.0 น้อยที่สุด คือ การฝึกงานต่างประเทศ ร้อยละ 9.4 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=53)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	22.6
หญิง	41	77.4
อายุ		
20 ปี	1	1.9
21 ปี	35	66.0
22 ปี	15	28.3
23 ปี	2	3.8
— ($\bar{x} = 21.34$ S.D. = 0.586)		
สาขาวิชาโท		
วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์	17	4.5
โฆษณาและประชาสัมพันธ์	27	7.0
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	107	28.0
กราฟิกและสิ่งพิมพ์	22	5.7

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=53)	ร้อยละ
วิชาการศึกษาทางเลือก		
การศึกษาอิสระ	5	9.4
การฝึกงานต่างประเทศ	2	3.8
สหกิจศึกษา	27	50.9
การศึกษาเชิงปฏิบัติการ	8	15.1
ยังไม่ได้ตัดสินใจ	11	20.8

2. ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษา

ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

จากการประมวลผลพบว่า คะแนนความเข้าใจเต็ม 100 คะแนน มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 93.33 คะแนน และต่ำสุด 33.33 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 70.06 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 11.67 แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 50 คะแนน	ระดับความเข้าใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 50 – 59 คะแนน	ระดับความเข้าใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 60 – 69 คะแนน	ระดับความเข้าใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 70 – 79 คะแนน	ระดับความเข้าใจมาก
คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 79 คะแนน	ระดับความเข้าใจมากที่สุด

เมื่อนำเกณฑ์มาจัดแบ่งระดับความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความเข้าใจระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 41.5 รองลงมา คือ มีความเข้าใจระดับมากที่สุด ร้อยละ 28.3 และมีความเข้าใจระดับน้อย ร้อยละ 1.9 ตามลำดับรายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษา

ระดับความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความเข้าใจน้อยที่สุด	3	5.7
ระดับความเข้าใจน้อย	1	1.9
ระดับความเข้าใจปานกลาง	22	41.5

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ระดับความเข้าใจมาก	12	22.6
ระดับความเข้าใจมากที่สุด	15	28.3
รวม	53	100.0

ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาแยกตามรายข้อคำถาม
มีผลการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดหลักของการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมด้านการประกอบอาชีพและการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 100
2. "เรียนจากการกระทำ" (Learning by Doing) เป็นแนวคิดหนึ่งของสหกิจศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 96.2 ตอบผิด ร้อยละ 3.8
3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษา ร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 88.7 ตอบผิด ร้อยละ 11.3
4. หน่วยกิตการศึกษาของวิชาสหกิจศึกษาเท่ากับ 6 หน่วยกิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 86.8 ตอบผิด ร้อยละ 13.2
5. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นได้ในช่วงปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ แต่ต้องไม่เกิน 6 หน่วยกิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 86.8 ตอบผิด ร้อยละ 13.2
6. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องไม่ค้างรายวิชาใดตามที่สาขาวิชากำหนด ยกเว้นวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 47.2 ตอบผิด ร้อยละ 52.8
7. นักศึกษาสหกิจศึกษาควรได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการตามความเหมาะสมและความจำเป็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 79.2 ตอบผิด ร้อยละ 20.8
8. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเลือกสถานประกอบการได้ตามความสนใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 79.2 ตอบผิด ร้อยละ 20.8
9. คุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาต้องมีระดับคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 41.5 ตอบผิด ร้อยละ 58.5

10. นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเสมือนหนึ่ง เป็นลูกจ้างชั่วคราวของสถานประกอบการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 96.2 ตอบผิด ร้อยละ 3.8

11. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องปฏิบัติงานในสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 14 สัปดาห์ หรือประมาณ 400 ชั่วโมงต่อเนื่อง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 26.4 ตอบผิด ร้อยละ 73.6

12. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องบันทึกรายงานการปฏิบัติงานประจำวันหรือ ประจำสัปดาห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 88.7 ตอบผิด ร้อยละ 11.3

13. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเลือกทำโครงการกับสถานประกอบการ หรือไม่ก็ได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 54.7 ตอบผิด ร้อยละ 45.3

14. รายงานสหกิจศึกษาควรมีมาตรฐานเช่นเดียวกับรายงานทางวิชาการทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก ร้อยละ 73.6 ตอบผิด ร้อยละ 26.4

15. การประเมินผลการศึกษาวิชาสหกิจศึกษา คือ S = Satisfy (ผลการประเมิน เป็นที่พอใจ) และ U = Unsatisfied (ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบ ถูก ร้อยละ 5.7 ตอบผิด ร้อยละ 94.3

รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาแยกตามรายชื่อ

n=53

หัวข้อ	จำนวนและร้อยละ	
	ถูก	ผิด
1. แนวคิดหลักของการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือตระหนักถึง ความสำคัญของการเตรียมพร้อมด้านการประกอบอาชีพและการเข้าสู่ระบบ การทำงานของบัณฑิต	53 (100)	0 (0)
2. "เรียนจากการกระทำ" (Learning by Doing) เป็นแนวคิดหนึ่งของสห กิจศึกษา	51 (96.2)	2 (3.8)
3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการ ปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนใน สถานศึกษาร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถาน ประกอบการ	47 (88.7)	6 (11.3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวนและร้อยละ	
	ถูก	ผิด
4. หน่วยกิตการศึกษาของวิชาสหกิจศึกษาเท่ากับ 6 หน่วยกิต *	46 (86.8)	7 (13.2)
5. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นได้ในช่วงปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ แต่ต้องไม่เกิน 6 หน่วยกิต *	46 (86.8)	7 (13.2)
6. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องไม่ค้างรายวิชาใดตามที่สาขาวิชากำหนด ยกเว้นวิชาเลือกเสรี *	25 (47.2)	28 (52.8)
7. นักศึกษาสหกิจศึกษาควรได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการตามความเหมาะสมและความจำเป็น	42 (79.2)	11 (20.8)
8. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเลือกสถานประกอบการได้ตามความสมัครใจ	42 (79.2)	11 (20.8)
9. คุณสมบัติของนักศึกษสหกิจศึกษาต้องมีระดับคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 *	22 (41.5)	31 (58.5)
10. นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวของสถานประกอบการ	51 (96.2)	2 (3.8)
11. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องปฏิบัติงานในสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 14 สัปดาห์ หรือประมาณ 400 ชั่วโมงต่อเนื่อง *	14 (26.4)	39 (73.6)
12. นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องบันทึกรายงานการปฏิบัติงานประจำวัน หรือประจำสัปดาห์	47 (88.7)	6 (11.3)
13. นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเลือกทำโครงการกับสถานประกอบการหรือไม่ก็ได้ *	29 (54.7)	24 (45.3)
14. รายงานสหกิจศึกษาควรมีมาตรฐานเช่นเดียวกับรายงานทางวิชาการทั่วไป	39 (73.6)	14 (26.4)
15. การประเมินผลการศึกษาวิชาสหกิจศึกษา คือ S = Satisfy (ผลการประเมินเป็นที่พอใจ) และ U = Unsatisfied (ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ) *	3 (5.7)	50 (94.3)

หมายเหตุ: * คำถามเชิงลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระดับความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาในด้านต่างๆ

การศึกษาระดับความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาในด้านต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0.00-1.00 ระดับความต้องการน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.01-2.00 ระดับความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.01-3.00 ระดับความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.01-4.00 ระดับความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 4.01-5.00 ระดับความต้องการมากที่สุด

มีผลการศึกษาดังนี้

ระดับความต้องการทักษะการสื่อสาร พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับ มาก เท่ากันทั้ง 3 ด้าน คือ หลักการเขียนรายงานสหกิจศึกษา ($\bar{x} = 3.89$) หลักการเขียนโครงการสหกิจศึกษา ($\bar{x} = 3.85$) ภาษาอังกฤษในการทำงาน ($\bar{x} = 3.72$) ระดับความต้องการทักษะวิชาชีพ พบว่า เทคนิคการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร มีความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$) ส่วนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งาน มีความต้องการอยู่ในระดับ มาก เท่ากันทั้ง 2 โปรแกรม คือ Photoshop ($\bar{x} = 3.54$) Illustrator ($\bar{x} = 3.54$) รองลงมา คือ Indesign ($\bar{x} = 2.98$) Premiere ($\bar{x} = 2.62$) Swishmax ($\bar{x} = 2.57$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความต้องการทางด้านทักษะ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ต้องการ
ทักษะการสื่อสาร			
1. ภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.72	1.05	มาก
2. หลักการเขียนรายงานสหกิจศึกษา	3.89	0.87	มาก
3. หลักการเขียนโครงการสหกิจศึกษา	3.85	0.77	มาก
ทักษะวิชาชีพ			
1. โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งาน	4.15	0.82	มากที่สุด
Photoshop	3.54	1.60	มาก
Illustrator	3.54	1.75	มาก
Indesign	2.98	2.03	ปานกลาง

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ต้องการ
Premiere	2.62	2.10	ปานกลาง
Swishmax	2.57	2.13	ปานกลาง
Aftereffect	0.09	0.69	น้อยที่สุด
Edius	0.19	0.96	น้อยที่สุด
Powerpoint	0.30	1.07	น้อยที่สุด
Word	0.08	0.55	น้อยที่สุด
2. เทคนิคการทำงาน และวัฒนธรรม องค์กร	4.38	0.74	มากที่สุด

4. ประโยชน์ของสหกิจศึกษา

จากผลการศึกษา สามารถแบ่งประโยชน์ออกเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้
ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับ

มีประสบการณ์ในการทำงานที่นานกว่าการฝึกงาน ทำให้ได้ทำงานกับองค์กรจริงๆ เสมือนได้เป็นพนักงานลูกจ้างประจำ ได้รู้วิธีทำงานในองค์กร ได้ฝึกฝีมือในการคิดงาน ฝึกโปรแกรมต่างๆ มีเทคนิคใหม่ๆ ในการใช้โปรแกรมได้อย่างหลากหลายเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดทักษะและความรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้รู้ถึงศักยภาพและความพร้อมของตนเองในการทำงานว่ามีความพร้อมมากเท่าไร ต้องแก้ไขปรับปรุงตรงจุดใดหรือไม่ ได้เรียนรู้การทำงานอย่างมีระบบ ฝึกความมีวินัย ความมีระเบียบ ทักษะทางวิชาชีพ การปรับตัวทางสังคม ได้เรียนรู้ว่าการทำงานจริงๆ ต้องปฏิบัติตัวเช่นไร ได้สัมผัสสถานการณ์ที่ต้องทำงานร่วมกับองค์กรจริงๆ ได้ฝึกเผชิญกับความกดดัน เป็นก้าวแรกของการประกอบอาชีพในอนาคตที่จะเป็นไปในทิศทางใด และมีโอกาสได้เข้าทำงานต่อหลังจากจบการฝึกสหกิจ

ประโยชน์ที่สถาบันการศึกษาได้รับ

สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาบัน ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงาน สร้างความมั่นใจให้กับหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการฝึกงาน ทำให้มีสถานประกอบการคอยรองรับนักศึกษาที่จะไปฝึกงานในรุ่นต่อไป เพราะเมื่อนักศึกษาได้เข้าฝึกงานในบริษัทนั้นๆ แล้วสามารถบอกต่อนักศึกษารุ่นหลังต่อไปได้

สามารถประเมินนักศึกษาจากผลสะท้อนกลับจากสถานที่ฝึกงานว่านักศึกษามีคุณภาพเพียงใด สามารถทำงานได้จริงหรือไม่จากการเรียนจบไปจากสถาบัน และทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีคุณภาพการเรียนการสอนเพียงใด จะต้องปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไร เพื่อปรับปรุงให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะและคุณภาพตามที่สถานประกอบการต้องการ ทำให้มีการผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบ มีความพร้อมที่จะออกไปเผชิญกับการทำงานจริง เพราะได้รับการเรียนทั้งในและนอกสถาบันอย่างต่อเนื่อง

มีโครงการร่วมกับทางสถานประกอบการที่นักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติ ได้แบ่งเบาภาระการสอนและได้ผลงานจากนักศึกษาที่ทำร่วมกับบริษัทนั้นๆ

ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับ

ได้ลูกจ้างชั่วคราวที่อาจจะไม่ต้องจ่ายเงินเดือนหรือสวัสดิการต่างๆ เท่าพนักงานประจำ

ได้รับนักศึกษาไฟแรง มีคุณภาพ และต้องการทำงานจริงๆ ไปร่วมทำงาน

เมื่อมีนักศึกษาทำงานในสถานประกอบการทำให้ทางบริษัทมีคนช่วยแบ่งเบา งานในตำแหน่งต่างๆ ไม่ต้องจ้างบุคคลเข้าทำงานเพิ่ม สามารถใช้นักศึกษาทำงานแทนได้

ได้เผยแพร่ความรู้ของสถานประกอบการรวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์สถานประกอบการไปในตัว หลังจากนักศึกษาฝึกงานเสร็จ สถานประกอบการจะสามารถรับนักศึกษาเข้าทำงานต่อไปได้ ทำให้ได้พนักงานหรือบุคลากรที่มีคุณภาพ

ได้ฝึกบุคลากรให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแรงงานในอนาคตและมีบุคลากรในการทำงานมากขึ้น

ได้ให้โอกาสและได้แนวคิดใหม่ๆ ของนักศึกษา ช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมและตรงตามความต้องการของบริษัท

โครงการที่นักศึกษาทำร่วมกับหน่วยงานนั้นเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ได้โอกาสในการคัดสรรบุคลากรเข้าทำงาน เพราะได้สังเกตคุณสมบัติ ลักษณะนิสัย และประสิทธิภาพของนักศึกษาที่เข้ามาฝึกงานในบริษัท

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 21.34 ปี สาขาวิชาโท ทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมา คือ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทางกราฟิกและสิ่งพิมพ์ และ น้อยที่สุด คือ ทางวิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์ การตัดสินใจเลือกวิชาการศึกษาทางเลือก พบว่า ตัดสินใจเลือกสหกิจศึกษา มากที่สุด

ความเข้าใจเรื่องสหกิจศึกษาของนักศึกษาพบว่ามีความเข้าใจระดับความเข้าใจปานกลาง ร้อยละ 41.5 ส่วนใหญ่มีความเข้าใจผิดในเรื่อง นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องไม่ค้างรายวิชาใดตามที่สาขาวิชากำหนด ยกเว้นวิชาเลือกเสรี เรื่อง คุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาต้องมีระดับคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 เรื่อง นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเลือกทำโครงการกับสถานประกอบการหรือไม่ก็ได้ และ การประเมินผลการศึกษาวิชาสหกิจศึกษา คือ S = Satisfy (ผลการประเมินเป็นที่พอใจ) และ U = Unsatisfied (ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ) และส่วนใหญ่นักศึกษามีความเข้าใจถูกต้องในเรื่อง แนวคิดหลักของการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมด้านการประกอบอาชีพและการเข้าสู่ระบบการทำงานของบริษัท

ส่วนความต้องการเรื่องสหกิจศึกษาพบว่านักศึกษามีความต้องการทางด้านทักษะวิชาชีพในเรื่องเทคนิคการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร มากที่สุด รองลงมา คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นประเด็นที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความมั่นใจและพร้อมที่จะนำไปใช้ในการทำงาน

ในเรื่องประโยชน์ของสหกิจศึกษา สามารถแยกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับ ส่วนใหญ่เห็นว่า สหกิจศึกษาทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ได้ทำงานกับองค์กรจริงๆ เสมือนได้เป็นพนักงานลูกจ้างประจำ ได้รู้วิธีทำงานในองค์กร ได้ฝึกฝีมือในการคิดงาน ฝึกโปรแกรมต่างๆ มีเทคนิคใหม่ๆ ในการใช้โปรแกรมได้อย่างหลากหลายเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดทักษะและความรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้รู้ถึงศักยภาพและความพร้อมของตนเองในการทำงานว่ามีความพร้อมมากเท่าไร ต้องแก้ไขปรับปรุงตรงจุดใดหรือไม่ ได้เรียนรู้การทำงานอย่างมีระบบ ฝึกความมีวินัย ความมีระเบียบ ทักษะทางวิชาชีพ การปรับตัวทางสังคม ได้ฝึกเผชิญกับความกดดัน และมีโอกาสได้เข้าทำงานต่อหลังจากจบการฝึกสหกิจ

ประโยชน์ที่สถาบันการศึกษาได้รับ ส่วนใหญ่เห็นว่า สหกิจศึกษาจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาบัน ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงาน สร้างความมั่นใจให้กับหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการฝึกงาน ทำให้มีสถานประกอบการคอยรองรับนักศึกษาที่จะไปฝึกงานในรุ่นต่อไป สถาบันฯ สามารถประเมินนักศึกษาจากผลสะท้อนกลับจาก

สถานที่ฝึกงานว่านักศึกษามีคุณภาพเพียงใด สามารถทำงานได้จริงหรือไม่จากการเรียนจบไปจากสถาบัน และทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีคุณภาพการเรียนการสอนเพียงใด จะต้องปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไร เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะและคุณภาพตามที่สถานประกอบการต้องการ ทำให้มีการผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบ มีความพร้อมที่จะออกไปเผชิญกับการทำงานจริง เพราะได้รับการเรียนทั้งในและนอกสถาบันอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับ ส่วนใหญ่เห็นว่า สหกิจศึกษาทำให้สถานประกอบการ ได้ฝึกบุคลากรให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแรงงานในอนาคตและมีบุคลากรในการทำงานมากขึ้น ได้โอกาสในการคัดสรรบุคลากรเข้าทำงาน เพราะได้สังเกตคุณสมบัติ ลักษณะนิสัย และประสิทธิภาพของนักศึกษาที่เข้ามาฝึกงานในบริษัท ได้เผยแพร่ความรู้ของสถานประกอบการ รวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์สถานประกอบการไปในตัว หลังจากนักศึกษาฝึกงานเสร็จ สถานประกอบการจะสามารถรับนักศึกษาเข้าทำงานต่อไปได้ ทำให้ได้พนักงานหรือบุคลากรที่มีคุณภาพ และโครงการที่นักศึกษาทำร่วมกับสถานประกอบการนั้นเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

เอกสารอ้างอิง

- กานดา จันทร์แย้ม.2546. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร. โอเดียนสโตร์.
- ผ่องศรีและคณะ.2551.ความต้องการของพยาบาลในการศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต. พยาบาลสารปีที่35 ฉบับที่2 เมษายน-มิถุนายน.คณะพยาบาลศาสตร์.
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร.โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยงค์ บุญพัก. 2552. ความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
จังหวัดชลบุรี. เข้าได้ถึง <http://www.gotoknow.org/blog/sukunyas03/316829>.
- Rensin Likert. 1961.New Patterns of Management.McGraw-Hill.

ข้อมูลประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล นางสาวณอมณวล สีหะกุลัง

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี นบ.นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท M.A. Mass Communication Southern Louisiana University USA.

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ การสื่อสารมวลชน ,การสื่อสารเพื่อการพัฒนา,Graphic design
ผลงานวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลทางด้านสารสนเทศและการใช้เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ
ของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สด (2546 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)
2. การศึกษาสถานภาพการผลิตและการตลาดบัวหลวง (2549 สกว ผู้ร่วมโครงการ)
3. การศึกษากระบวนการทางการตลาดทุเรียนของเบญจภาคีส่งออกผลไม้จังหวัดจันทบุรี
(2549 สกว ผู้ร่วมโครงการ)
4. การพัฒนาชุดสื่อความรู้เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาดอกบัวหลวงเพื่อ การส่งออก
(2548 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)
5. การติดตามผลและการศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน(2550 สำนักงาน
บริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน วิจัยร่วม)
- 6.การพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมธุรกิจชุมชน (2550 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)
- 7.การสื่อสารชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการเกษตร (2552 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)
- 8.การศึกษากระบวนการสื่อสารทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน จากบัวหลวง
(2553 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)
- 9.รูปแบบการสื่อสารแบบเครือข่ายเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (2554 งบประมาณแผ่นดิน หัวหน้าโครงการ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้